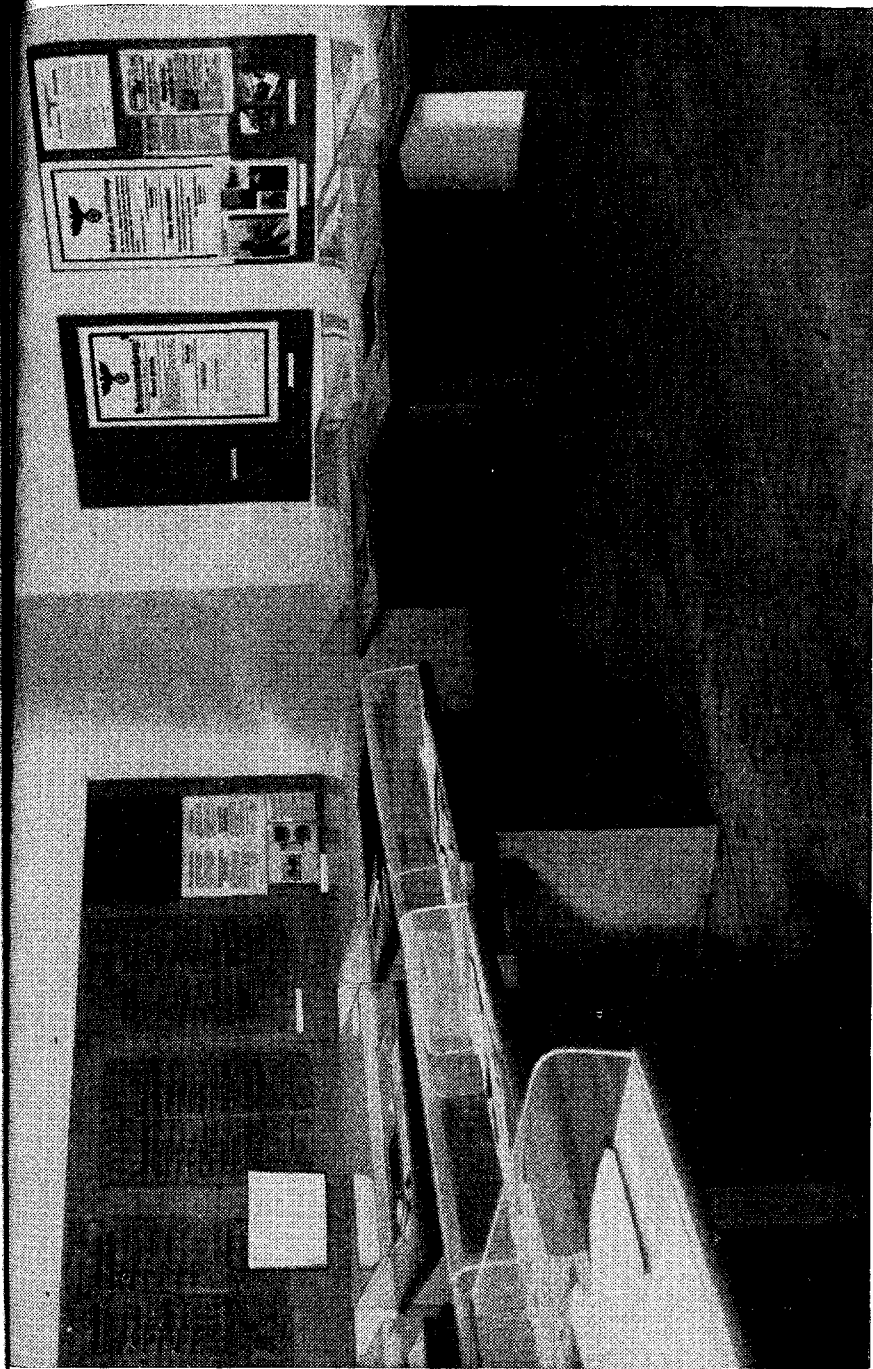

MĚSTSKÉ MUZEUM V DOBRUŠCE DO KONCE ROKU 1967

Městské muzeum v Dobrušce bylo zpřístupněno veřejnosti roku 1931, po předchozích šestiletých přípravných pracích, které spočívaly převážně ve sběru a shromažďování fondů. Tohoto úkolu se pod vedením tehdejšího vrchního poštmistra Václava Malého podjal muzejní odbor Klubu čs. turistů, který se později ustavil jako muzejní komise při městském úřadě. Uvedeného roku byly muzeu přiděleny čtyři místnosti v domě na Šubertově náměstí 53, který náležel městu. Správcem sbírek byl do roku 1937, tedy až do svého odchodu z Dobrušky, učitel zdejší měšťanské školy Karel Michl, který měl za sebou již obsáhlou vlastivědnou práci. Ten také započal s lístkovou evidencí sbírek, v níž později, ovšem jiným způsobem (na volné listy), pokračoval jeho nástupce a kolega v povolání, později ředitel školy a posléze okresní školní inspektor Josef Cvrček (+ 18 10. 1966), který muzeum vedl do nedávné doby, do 31. 8. 1964. Počínaje dnem 1. 9. 1964 byl správcem muzea do konce roku 1966 ředitel ZDŠ Antonín Štěpán.

Muzeum bylo původně založeno jako Vlastivědné museum pro Opočensko v Dobrušce. Toto určení mu v podstatě zůstalo i po osvobození, do roku 1960, kdy působilo pod názvem Okresní vlastivědné muzeum. Dnes má statut městského muzea, které podle organizačního řádu, schváleného radou MěstNV v Dobrušce dne 17. 3. 1967, „zachycuje vývoj města a spádové oblasti v určitých historických údobích; jeho základem je speciální expozice národního obrození s ústřední postavou F. VI. Heka“. Pravdou však zatím bohužel zůstává, že o této pracovní a expoziční náplni muzea je třeba hovořit v čase budoucím či v kondicionále. Struktura fondů, která vyplývá z rozsahu dřívější působnosti muzea, skýtá ovšem předpoklady pro vybudování expozic národního obrození, dějin města a spádové oblasti a „galerie“ slavných rodáků, resp. občanů, jejichž život byl s Dobruškou těsněji spjat. Fondy vedle materiálů k národnímu obrození (k životu a dílu F. VI. Heka, rukopisy vlasteneckého kněze Josefa Roštlapila, autora prvních dějin města atd.) obsahují např. také několik originálů, vesměs prvotin, profesora pražské Akademie Františka Kupky, které budou se vši pravděpodobností v dohledné době rozmnoženy o tři zápůjčky z Národní galerie, dále unikátní zápisky soustružníka Aloise Beere [1833—1897], doprovázené kresbami (výbor z nich vyjde v roce 1968 v nakladatelství ODEON). Bohatý je také etnografický materiál. Bohužel však několik tisíc sbírkových předmětů není dosud evidováno a dokumentováno. V budoucnu budou sbírky obohaceny o archiv Laichterova nakladatelství, dále o souborná díla akad. malířky Věry Jičínské-Laichterové a akad. malíře Prokopa Laichtera, syna nakladatele Jana Laichtera. Uložení nakladatelského archi-

Z výstavy archívních dokumentů v roce 1965,

Z výstavy „Dřevo — obživa a krása“ v roce 1966—1967.

Z výstavy skla v Dobrušce v říjnu 1967.

vu a instalace uměleckých děl v Dobrušce předpokládá však uvolnění bytových prostor a důkladnou opravu Laichterova domu.

Loňskou výstavní činnost zahájilo naše muzeum výstavkou městských privilegií, kterou uspořádalo v květnu 1967 ve spolupráci s Okresním archívem v Rychnově nad Kněžnou. Bylo při ní využito vstupní místnosti renesanční radnice, která je bohužel v současné době blokována nutnými pořádacími pracemi na fondu Archív města Dobrušky. Bezprostředně na tuto úspěšnou akci, kterou navštívilo přes tisíc návštěvníků, jsme navázali výstavkou Okupace a osvobození města, o jejíž instalaci bylo muzeum požádáno skupinou Signál X-5 8. tř. ZDŠ. Nesporným vyvrcholením sezóny byla výstava výrobků sklářské průmyslovky z Kamenického Šenova, kterou v zasedací síni MěstNV instalovali profesori a studenti ústavu na počest dobrušského rodáka akad. malíře Jana Dvořáka (1825—1898), zakladatele a prvního ředitele školy. Sto osmdesát kusů ukázek spojení umělecké invence s prvotřídním provedením přilákalo během měsíce října přes dva tisíce pět set návštěvníků. O úspěchu výstavy svědčí konečně i ohlas v denním tisku. Naproti tomu je třeba konstatovat, že posmrtná výstava obrazů a grafiky malíře Joži Boka, jejíž uspořádání bylo muzeu přiděleno nadřízenými orgány, znamenala nesporný úpadek a snížení dosavadních měřítek. Bude nutno počínat si při volbě témat daleko obezřetněji a mít na paměti také kvalitu vystavovaného, i když je nutno počítat s tím, že snížení počtu výstav povede nutně ke snížení počtu návštěvníků, který v porovnání s minulými léty dostoupil svého vrcholu — 5 586 osob.

Celkem slabá byla činnost muzea na kulturně výchovném poli, kde byla uskutečněna pouze velmi zdařilá přednáška akad. malíře Prokopa Laichtera o životě a díle jeho paní, akad. malířky Věry Jičínské. Úspěšně se však rozvíjí spolupráce s dobrušskými školami, zejména pak se SPŠ a ZDŠ v Kupkově ulici (např. v ZDŠ byly u příležitosti významných výročí, resp. výstav, instalovány muzejní materiály). Při muzeu se také vytvořil kroužek stálých spolupracovníků, složený ze studentů SPŠ a žáků uvedené ZDŠ. S jeho pomocí byla provedena také řada prací, které nesporně přispěly ke zlepšení vzhledu muzea. Bylo také započato s budováním nových depozitářů. Přesto, že byly letos muzeu přiděleny dvě menší místnosti, potýká se již od svého vzniku se stálým nedostatkem prostorů pro expozici i pro depozitáře. Chybí také stálá výstavní síň.

Ladislav Hladký, ředitel muzea